

Gazet van Brussel

Dagblad voor het Vlaamse Volk

Voor Stam Taal en Volk

Omdat ik Vlaming ben

ABONNEMENTSPRIJS :
Binnenland. (Etappegebied uitgezonderd) 3.75 fr. per kwartaal
(alle kosten inbegrepen)
Men vanda-zicht tot de postkantoren

BEHEER EN PUBLICITEIT :
Anspachlaan, 75 (Beurs)
Kantoor te GENT
158 Koetrijckse Steenweg.

Verschijs 's namiddags
MET AL DE OCHTENDTELEGRAMMEN

Elke medewerker is verantwoordelijk voor hetgeen hij schrijft.
Ongescreven stukken worden, in geval van niet opbrengst, enkel teruggezonden en er het nodige portier bijgevoegd.

AANKONDIGINGEN WORDEN AANGENOMEN :
75 Anspachlaan, (Beurs) — 52 Wamoesberg.
Publiciteit DE CERF 54-56, de Brouckereplein.
Officie de Publiciteit, 33 Nieuwstraat Brussel

Argumenten en Polemieken

Het dagbladwezen, dat in beginsel tot stand kwam om het publiek in te lichten en nieuws te brengen en dat zich op dit gebied gestadig beïjverd heeft om zoo nauwkeurig, zoo veelzijdig en zoo vlug mogelijk zijn lezers te bedienen, heeft van lieverleed ook nog een tweede karakter aangenomen; dat in sommige gevallen zelfs het eerste overvleugelt: het heeft zich ten dienste gesteld van den gedachtenstrijd. Op weinige uitzonderingen na dienen in ons land de dagbladen enkel als partijtribunen, hun opzichten laten hen niet toe zich de noodige opoffering te getroosten om een nieuw dienst in te richten, die de mededeling zou kunnen aanbinden met de buitenlandse persinformatiediensten. Men mag overigens zeggen dat het zuivere nieuwsblad nergens meer bestaat, want de pers, die niet strijd voor een gedachte, verdedigt dan meestal toch belangen van een groepje personen of is soms veel om de belangen van gewetenloze en verdachte kerels te dienen.

Deze laatste bladen vormen in ons land echter een kleine minderheid; zoo ze bestaan, en we mogen zeggen dat de politieke opsteller in onze meeste kranten nog altijd de hoofdsteller is. Hij verdedigt, — niet overal misschien met de wenschelijke persoonlijke vrijheid, — de gedachte, waarop het blad is opgebouwd. Hoe de nieuwdienst in het journalistieke bijzaak is, wordt wel bewezen door het feit dat politieke groeperingen soms kranten aankopen en deze geheel van richting doen veranderen, zonder dat het stoffelijke blad er een ander uitzicht door krijgt. Zoo hebben we echter persmagnaten aan 't werk gezien, die met een bewonderenswaardige methode het ene blad voor het andere na in hun klauwen grepen en aldus over de geheele wereld wat kregen op de openbare mening. De Engelschman Northcliffe is daarvan een treffend voorbeeld; zijn pers werkt op alle gebieden en in alle kringen; telkens slaat ze een anderen toon aan: hier bijt ze, daar vleit ze, elders betoogt ze, nog elders laatert ze, maar overal heeft ze één en hetzelfde doel voor ogen. Ik las zoo ook nog voor een paar dagen dat de Al-Duitschers twee kranten in Duitschland hebben aangekocht: de „Deutsche Tageszeitung“ en de „Neueste Nachrichten“.

Zieke feiten stellen beter dan lange betoogen in het licht hoe hoog de pers wordt op prijs gesteld en welke machtig wapen zij is in de handen van hen die er zich van te bedienen weten.

Wil het dagblad nu echter beteekenis krijgen voor een bepaald gedachtenrichting, dan volstaat het nog niet dat het in het bereik komt van de voorstanders der richting; noodzaak is dat de krant in de handen geraakt van knappe en bevoegde opstellers. Ik zeg knappe en bevoegde, want de meest bevoegde menschen kan als dagbladredakteur toch zeer onbruikbaar blijken. Het volstaat bij voorbeeld niet dat hij door dik en dun zijn richting volgt, want de ervaring heeft meer dan eens getoond, dat opstellers, die hun meesters ophielden aan te verkiezen, die deze laatste niet eens in zeer grote oogenlegheden bleven.

De opsteller moet zijn publiek kennen en moet daaraan boven psychologisch inzicht genoeg hebben om te weten hoe hij zijn gedachten moet inkeeden om in den smaak van zijn publiek te vallen. Hij moet met andere woorden de argumenten weten te vinden; die zijn lezers kunnen bereiken. Het publiek schaat zich niet voor liefde aan de zijde van den knapster in den strijd. Dat zien we door den band in de politieke debatten gebeuren: de linkse polemist, die er door het pakke van zijn argumentatie zijn tegenstander weet onder te krijgen, strijkt steeds met het sukses weg.

Er zijn boekjes geschreven geworden, waarin op tamelijk pedante wijze ontdekt wordt hoe de polemist met zijn argumenten moet omgaan om zijn tegenstander te ontzenuwen. Men zou zich echter erg vergissen als men meende dat men het polemiseren in een boek zou kunnen aanleeren. Men wordt polemist in den dagelijkse strijd, zooals men leert zwemmen in het water en niet zoo min, als het duidelijkste boek u in staat zou stellen om boven te drijven als ge in 't water valt, zou een dagbladredakteur of debater zichzelf den slag kunnen trekken als hij van de polemiek niets anders wist dan de knepen en argumenten, die in de handboekjes over de redekunst te ontdekken zijn.

Men wordt feitelijk polemist geboren: de gedachten, die in een menschen in 't bloed, het argument ad rem, dat steeds neerschamert in snedigen vorm en klinkend toon, moet spontaan, schitterend onwettelijk aan den lezer wakkeren en knipplustigen geest. Wij bezitten in ons land een meesterlijke polemist in Kamel Huijsmans, wiens bijtend sarkasme en vlijnd, venijnig argument den tegenstander begraven onder den lauchlust des lezers. Geen socialist zou het in Holland thans tegen den feilen polemist durven opnemen, althans in 't bijzijn van een publiek van partijgenooten, want zeker ware hij van een heugelijke uitdaging.

Huijsmans kent het argument dat het bij de zijnen doet, want daardoor steeds zeker is van zijn sukses. Zij, die niet tot het socialisme behooren, kunnen zijn meesters terijde debatersgen wel op prijs stellen, doch komen niet onder den rechtstreekse indruk van zijn woord, dat afstuit op hun kritisch ontledingsvermogen en hun natuurlijke achterdocht.

Er zijn inderdaad tweeërlei argumenten: die welkom bestemd zijn voor den strijdgenoot en die welke den tegenstander moeten tot zwigen brengen. De eerste nemen vaak den uiterlijken vorm van de tweede aan, want wat den tegenstander in 't gezicht wordt geslin-

gerdisszeer dikwijls minder berekend om op hem dan wel om op de eigen partijgenooten indruk te maken. Goedde polemieken, polemiek: zooals men zegt spijkers met koppen slaat, steunt liever op feiten en cijfers dan op holle klinkende woorden. Feiten en cijfers zijn niet weg te praten en als ze niet vervalscht of opzettelijk in een bepaald licht gesteld worden, kunnen ze moeilijk weerlegd worden. Op den onvooruitgenomen teehoorder maken ze steeds een overweldigend indruk, vaak beslissenden indruk.

Wel merkwaardig mag het echter heeten hoe twee tegenstanders uit dezelfde feiten en dezelfde cijfers vaak glad tegenovergestelde gevolgtrekkingen maken. Zoo ditschen de wallonisten zeer dikwijls dezelfde cijfers op, die ook de flaminganten tot staving hunner grieven doen gelden en trekken daar onverwachte en geheel tegenstrijdige conclusies uit.

Om enkel een voorbeeld te noemen, wijs ik hier op een onlangs verschenen artikelje van den „Avenir Wallon“, waarin kwestie was van het ook door ons reeds herhaaldelijk in 't licht gestelde feit dat in Vlaanderen veel minder postkantoren zijn dan in Wallonië. De „Avenir Wallon“ beschuldigt daaruit dat Vlaanderen veel minder behoefte heeft aan postkantoren, omdat er minder schriftelijk van gedachten wordt gewisseld.

Een statistiek over de verkiezingen, hier onlangs besproken, toonde aan dat de Vlamingen gemiddeld minder stemmen hebben dan de Walen. Van Waalsche zijde laat men daarentegen opmerken dat in 't Walenland de kromms voor het verkiezen van een kandidaat veel kleiner zijn dan in Vlaanderen. Eindelijk zegt men daar tweemaal hetzelfde, maar de manier, waarop de zaak wordt voorgesteld, laat toe aan beide zijden tot een verongelijking te besluiten. Men verliest echter uit het oog dat de volksvertegenwoordigers in ons land vol gens het aantal inwoners worden verkozen en niet volgens het aantal stemmen. Politieke partijen zullen uit die cijfers weer geheel andere gevolgtrekkingen maken en zullen daarbij helemaal niet denken aan een bevoorrecht of benadeeling van Vlaanderen of Wallonië, maar wel van hun partij.

Dit laatste feit toont ons hoe weinig zwaar sommige op 't eerste zich nochtans met massa's cijfers en statistieken doorspekten polemieken vaak wegen.

De polemisten zijn maar al te vaak geneigd hun lezers voor groote kinderenspel te houden, aan te zien en namen het met de aangewende argumenten zelden nauw. Ze schijnen van de gedachte uit te gaan dat de tegenstander, den lezer toch nooit nadenken over 'tgeen ze te slikken krijgen en geven hun derhalve maar te lezen wat ze het getuigt veroveren. Het gevolg daarvan is, dat in vele gevallen de dagbladpolemieken op een ellendig laaggepoel komen te staan: de argumentatie wordt herleid tot nihil en bloote verdachtmakingen, scheldwoorden, beweringen, namen, maar plaats in. Men zou verkeerd doen te denken dat die lage stand der polemiek zich enkel voordoe in blaafjes, die voor het gemeene gepeupel geschreven worden. Het tegendeel is eerder waar. De veele perszeden en taal, die bij voorbeeld in de „Echo Belge“ bewijzen het tegendeel.

Een woord nog om te sluiten over de waarde der argumenten of der polemiek in den Vlaamischen strijd. Ik kan al (beginnen met te zeggen dat deze zeker nog vatbaar zijn om veel hooger te worden opgevoerd. De polemiek in Vlaanderen is weliswaar door den band der hofelijkheid zelfsgens den tegenstrever. Bij ons wordt zelden degegeven aan den dus om te gaan snuffelen in het partikulier of familieleven der tegenstanders, wij veroorloven ons evenmin geen al te gemakkelijken spoor op lichamelijke gebreken, op namen of bijnamen, zooals onze lieve tegenstrevers dat met een gemeene virtuositeit doen. Maar daardoor is toch nog niet gezegd dat onze pennetwisten altijd doordacht zijn. Ik ben geneigd er het tegendeel te zeggen. Het aantal artikels, die getuigen van diplomatisch inzicht, die overredend geschreven zijn en steunen op onweerlegbare gegevens zijn niet legio in de Vlaamische Beweging.

Veel van wat nochtans schijnbaar berust op hechte fundamentele den toets eener wetenschappelijke kritiek onmogelijk weerstaat. Vele schrijvers verwaaren de oorzaken der gevolgen der feiten en spekulieren luidop den bijval hunner onwetende lezers. En daar in Vlaanderen de onwetendheid nog fantastisch groot is, het lang niet moeilijk voor een polemist een loopje met hem te nemen.

Zoolang de polemist zijn argumenten opzettelijk kiest om van op zijn lezers te krijgen, doet hij maar wat in de polemiek een vooroorloof strijdwapen is. Alle polemiek berust voor een deel op de kunst om met woorden om te springen. Maar het gebeurt zeer vaak dat de zinledigheid of de onjuistheid van veel geschrijft veeleer 't toe te schrijven aan de onwetendheid van de schrijvers: of aan hun gebrekkige wijsgeerige onderlegtheid. Ook in de Vlaamische Beweging gebeurt het dat de polemisten zich schijnbaar tot den tegenstrever wenden wanneer hun aantal feitelijk berekend is voor den eigen medestrijder. Wie deze tactiek bezigt moet echter een reeds geslepen polemist zijn, wil hij zijn argumenten niet op zijn neus zien terugvallen.

Te veel lichtzinnig geschrijft wordt er dagelijks neergesepend, omdat onze Vlaamische polemisten te veel rekenen op het geringe denkvermogen hunner lezers en

bovendien omdat men in de pers niet voor tegenspraak moet beducht zijn.

Dit alles is echter niet zoo licht op te vatten als sommigen wel meenen. Denkende menschen zijn enkel toe winnen met solide argumenten en deze zijn alleen te verkrijgen van beslagen en wijsgeerig gevormde polemisten. Aan dezen hebben wij groot gebrek in de Vlaamische Beweging en zoo komt het dat heel veel onbekoofd gesebjij op de markt komt dat in een tegensprekkelijk debat enkel zou kunnen aan 't licht brengen dat de vervaardiger er van beter de kunst verstaat wapens tegen zich zelf te smeden dan de argumenten zijner tegenstrevers reer te halen.

Wij moeten in den Vlaamischen strijd vooral leeren het gewicht der argumenten schatten. Te veel betoogen zijn opgebouwd op grondslagen, die moeten ineenstorten als kaartenhuizen als een objectief beschouwer ze aanpakt. Er wordt veelal deduktief geredeneerd. De leerstelling staat aan het begin van het betoog en de argumenten worden er daar zomaar met de haren bijgesleurd, zonder dat de polemist zich zelfs afvraagt of die argumenten wel in ons sluitend verband staan met de te leveren bewijsvoering en of ze bovendien waarheidsgetrouw zijn. Het gebeurt zelfs dat polemisten voor één betoog argumenten aanbrengen, die ze voor een andere bewijsvoering ongelukkig verklaren en dit valket dat de simpele lezers onder al het woordengeraam vermoogen te onderscheiden.

Ik besluit. Willen wij met onze polemiek ook bij ernstige lieden ingang vinden, dan is het noodig dat wij zorgen voor geschoolde strijdkrachten, die zich in den strijd zelf vormen, maar die zich zelf ook alzijdig vormen door de studie, om hun eigen denkbeelden aan objectieve, wetenschappelijke en wijsgeerige kritiek te kunnen onderwerpen. Onze polemiek moet uitsluitend werken met argumenten, die aan den toets dier kritiek kunnen weerstaan, ten minste vanwege wetenschappelijke medestanders. De psychologische ondergrond van de polemiek is natuurlijk niet te verwaarlozen en dien moet de polemist geleidelijk verwerven, maar ter wille daarvan mag de waarde van het ware argument niet te kort gedaan worden. In één woord, alleen met de ernstige polemiek en met ernstige argumenten vermogen wij ernstige menschen te overtuigen. En dat zullen alleen ernstige polemisten doen.

KARROEN.

LANDBOUWERS

Leest geregeld de rubriek
LAND- EN TUINBOUW
die wekelijks in de „Gazet van Brussel“ verschijnt.

BUITENLAND.

NEDERLAND

Nederlandsch Studentencongres

Het Utrechtsch studentenkorps heeft zich vereenigd met de voorlopige plannen van het dagelijksch bestuur van het Algemeen Nederlandsch Studentenverbond om in dit voorjaar nog een Nederlandsch Studentencongres te houden, ter bespreking van den oorlog en den economischen en sociaal nood. De motie der studentenafdeelingen van het Algemeen Nederlandsch Verbond, die de inrichting van dit kongres voor zich opheft, werd verworpen. In de regeringskommissie werd door het N. S. C. afgevaardigd de heer Van Asch van Wijck en Ali Cohen.

De Leidsche Studentenafdeeling van het Algemeen Nederlandsch Verbond heeft zich, om alle vrijheid van handelen te behouden, afgescheiden van de andere studentenafdeelingen en hun algemeen sekretariaat.

ENGELAND

De suikerverdeling.

De hoeveelheid suiker, door de Engelse voedseltoezichtkommissie in de maand Februari aan de winkeliers uitgedeeld, bedraagt 60 ton, honderd van hetgeen deze in Februari 1915 verkochtten.

Dat is iets meer dan in Januari (50 ton honderd).

De konferenties van de Entente.

In het Lagerhuis heeft minister Bonar Law den 12 over verschillende konferenties van de Entente gesproken.

Te Rome is men het eens geworden over de maatregelen, die tegen Griekenland zonder worden genomen om het gevaar te keeren, dat het Grieksch leger, bij een inval van Duitschers en Bulgaren, het Entente-leger in den rug viel. Nog enkele weken geleden was dat gevaar groot.

Te Rome werd ook gesproken over betere samenwerking tusschen de zee-macht van de verschillende Entente-staten in de Middellandsche Zee. Een volgende konferentie te Londen heeft die zaak beklonken.

Te Sint-Petersburg had men beraadslagd om Rusland te helpen zich voor te bereiden op het offensief van dit jaar.

Het protektionisme.

„Manchester Guardian“ meldt dat de leiders der liberale partij in het Parlement en de partij in het algemeen de door de regering voorgestelde voorkeurtarieven zullen bestrijden. Zij zijn het eens wat be-

treft het bevoorrecht der koloniën, aangezien daar door de banden van het Rijk hechter zullen worden en het Rijk in zijn geheel een zelfstandige eenheid zal worden. Desniettemin staande beschouwen zij het protektionistisch tarief als een ongeschikt middel om tot dit doel te komen.

Maximumprijzen.

AMSTERDAM, 24 Februari. — Het „Algemeen Handelsblad“ meldt uit Londen, dat waarschijnlijk maximumprijzen voor levensmiddelen zullen bepaald worden. De levensmiddelen toezichter zal zich berichten over de prijzen in groot en kleinhandel laten voorhouden. Op de eerste plaats zal het waarschijnlijk gaan om hoogste prijzen voor thee. Men zegt dat enige theehandelaars, die de invoerbeperkingen voorzagen, de prijzen hebben opgejaagd.

De legerbegroting.

LONDEN, 24 Februari. — Reuter meldt: De legerbegroting werd vandaag bekendgemaakt. Zij voorziet vijf miljoen meer voor het leger, die in India dienende soldaten niet inbegrepen.

De rede van Lloyd George.

LONDEN, 24 Februari. — De „Manchester Guardian“ verneemt uit Londen: De opgewondenheid in de City leek gisteren op die van een dag waarop een opzienbarende begroting verwacht werd. Vele takken van handel stonden stil, tot zij het ergste wisten, maar in de winkels heerschte ongewone drukte, vooral in thee, koffie, wijn en cognac.

De „Manchester Guardian“ zegt in een hoofdartikel: De mededeeling van Lloyd George is ernstig, maar wij kunnen het verband niet ontdekken tusschen de beschrijving die hij van onze positie gaf en van de politiek, die in de praktijk wordt toegepast.

Het blad wil dat geen enkele veldbaanbeider voor het leger aan den landbouw onttrokken zal worden, wensch dat de funkties van den levensmiddelen toezichter en den minister van landbouw verenigd zullen worden, dat de prijzen zonder rinstemmering niet beperkt zullen worden en er geheel nieuwe verbodsbepalingen op het bouwen van bier zullen komen, om den voorraad van een maand aan graangewassen uit te sparen; men laat aan de brouwers echter nog een hoeveelheid, die gelijk staat met de behoefte van het land voor vijf weken.

FRANKRIJK

In de Kamer:

BERLIJN, 24 Februari. — Aan het „Atheneblad“ wordt uit Genève gemeld: In de zitting van gisteren in de Fransche Kamer leed de onderstaatssekreteraris Besnard een zware parlementaire nederlaag. Na levendige debatten over het in verlot sturen van de kluis van 1888-1889 met het oog op den landbouw, nam de Kamer, ondanks het verzet van Besnard met 426 stemmen tegen 2 een dagorde aan, welke van de regering, eischt, deze klassen bij uitzondering tot 1 Maart naar huis te sturen. Hervé schrijft daarover dat zelfs deze maatregel niet voldoende is om het gevaar voor korennoed te bezweren. Die nood is nog veel gevaarlijker dan de kolennood. De regering draagt nu een zware verantwoordelijkheid. Ernstige bezorgdheid werd veroorzaakt door het torpedeeren van het „s.s. Aghos“, dat getroffen werd onlangs begeleiding door twee torpedobootvernielers.

IERLAND

De aanhoudingen.

BERLIJN, 24 Februari. — De „Kriegszeitung“ verneemt uit Kopenhagen: Over de nieuwe aanhoudingen in Ierland melden Dönsche berichten dat in 't geheel 34 personen in verscheiden gedeelten van het land aangehouden werden. Daarvan 8 te Dublin Ouder hen bevinden zich de schrijver Figin en O'Kelly en het lid van den stadsraad van Dublin Kelly, de vertegenwoordiger der Gallische Liga.

OOSTERRIJK-HONGARIJE

Het antwoord aan Amerika.

WIENEN, 25 Februari. — Het antwoord aan Amerika over den duikbootoorlog is gereed en zal erlang bekendgemaakt worden. Men meent dat het antwoord in denzelfden zin is opgevat als het Duitse. Voor den ongebreedden duikbootoorlog bestaat geen strug meer.

PORTUGAL

Een kanonneerboot ontploft.

BAZEL, 24 Februari. — Naar Havaas uit Lorenzo Marquez meldt, vernield een ketelontplofing de Portugesche kanonneerboot „Telo“ op den Zambesk. Vier personen werden gedood, een wordt vermist, zeven zijn gewond.

RUSLAND

Petrofski wil afreden.

STOCKHOLM, 25 Februari. — „Ostro Rosij“ meldt: De Russische minister van buitenlandse zaken Petrofski heeft in de Doema medegedeeld, dat hij van plan was zijn ontslag in te dienen.

AUSTRALIË

De scheepsruinte.

LONDEN, 24 Februari. — De „Times“ meldt uit Sidney: De commissie voor de organisatie van de scheepvaart zal binnenkort de Australische regering raden, om den invoer aanmerkelijk te beperken, door den invoer van automobielen, grammofonen en andere veelde artikelen te verbieden. Men hoopt de tegenwoordige scheepsruinte, die van overzee komt, met 30 ten honderd te verminderen.

VEREENIGDE STATEN

Een nieuwe verklaring van Wilson.

KOPENHAGEN, 24 Februari. — «Politiken» vernemen uit Londen: Uit Washington wordt bericht, dat Wilson besloten heeft een nieuwe rede in het Kongres te houden, in welke hij zich nogmaals tot de oorlogsvrienden en de neutralen wil richten. Hij wil een verklaring afgeven over den buitengewone toestand op dit oogenblik en voorstellen tot nieuwe besluiten, die dadelijk moeten genomen worden, doen.

De Senaatvergadering van 5 Maart.

BERLIJN, 24 Februari. — Aan het «Berliner Tageblatt» wordt uit Rotterdam gemeld: Wat bemerkenswaardig is, dat is dat de Amerikaansche Senaat uiteengaet den 4 Maart om door President Wilson, reeds den 6 weer bijeen geroepen te worden, om de buitengewone boodschap te aanhooren.

Tegen een ingrijpen in den oorlog.

De «Morning Post» meldt uit Washington: Een van de redenen, waarom de Vereenigde Staten zich niet met de Entente zouden verbinden, is door Benet, republikeinsch lid van het kongres voor Nieuw-York, aangegeven in een rede, die hij in het Huis van afgevaardigden heeft gehouden.

Door ons bij de Entente aan te sluiten, zeide hij, doen wij feitelijk afstand van al de eischen van onze burgers, die het gevolg van den oorlog zijn en in de miljoenen dollars loopen, tegen Engeland, Frankrijk en Rusland.

Bennet bracht de oude griet te berde dat Engeland de rechten van Amerika ter zee op flagrante wijze had geschonden en hoewel hij erkende, dat de schending der Amerikaansche rechten door Duitschland nog schadelijker was geweest, stond hij op de handhaving van de Amerikaansche rechten. Amerika moest geen hulp van de bondgenooten aannemen en geen verplichtingen jegens hen aangaan. Amerika is groot genoeg, om voor zich zelf te zorgen.

De rellies te Nieuw-York.

LONDEN, 24 Februari. — De gemeenteraad van Nieuw-York heeft, op aanbeveling van den burgemeester, een resolutie aangenomen, waarin werd aangedrongen op maatregelen van wetgeving van den staat Nieuw-York, ten einde de stad in de gelegenheid te stellen om voedingsmiddelen te koop en die tegen kostprijs beschikbaar te stellen.

Ook wordt er op aangedrongen, dat de centrale regering een onderzoek zal instellen.

De regering te Washington laat (reeds) een onderzoek instellen naar de oorzaken van de levensmiddelenopstootjes in verschillende Amerikaansche steden, om te zien of daarbij pro-Duitsche propagandisten betrokken zijn geweest.

Wilson spoorwegdiktator?

GENEVE, 25 Februari. — Uit Chicago wordt gemeld: De Board of Trade richtte aan de regering een dringenden oproep, in den verkeers- en levensmiddelen nood te voorzien. Hij stelt voor, naar de «Petit Parisien» bericht, president Wilson tot spoorwegdiktator te benoemen.

Wilson's bevoegdheden.

LONDEN, 24 Februari. — Volgens een telegram uit Washington aan «Central News», heeft de rechtsgelerde commissie uit de Senaat het wetsontwerp tot machtiging van den president om de land- en zeevrijheid te bezigen ter handhaving van de onzijdigheid, verworpen. De commissie was van oordeel dat de president krachtens de grondwet reeds ruime bevoegdheden heeft.

Oorlogsberichten.

LEGERBERICHTEN.

DUITSCH.

BERLIJN, 25 Februari. — Bericht van hedenmiddag: WESTELIJK KRIJGSVELD.

Ten zuiden van Ieperen, alsook tusschen Armentières en Atrrecht werden verscheidene, gedeeltelijk na sterk vuur ingezette aanvallen der Engelschen afgeslagen. Verkenningen voerden onze troepen ten westen van Liévin tot diep in de vijandelijke stelling, waarin gevangenen genomen werden en vernielingen aangericht.

In het Somme-gebied was bij poezen het geschutvuur levendig, voornamelijk tusschen Sailly en Bouchavesnes. Ten oosten van Saint-Mihiel bleef een Fransche onder-neming vruchteloos.

Een eigen, in het meer naar de Moezel gelegen woud-gebied, bracht 72 gevangenen op. Bij Lusse, op de westelijke helling der Vogeezen, haalden onze aanvalstroepen dertig gevangenen uit de Fransche stelling.

In den nacht van 23 tot 24 Februari werd een Fransch luchtschip door afweervuur in het woud ten oosten van Saaralhen brandend neergehaald.

OOSTELIJK KRIJGSVELD.

Legers van veldmaarschalk prins Leopold van Beieren: Geen bijzondere gebeurtenissen.

Legers van kolonel-generaal artshertog Jozef: Bij den Tartarenpas, in het noordelijke gedeelte van de Woud-Karpaten mislukte een Russische aanval.

Legers van veldmaarschalk van Mackensen: De toestand is bij geringe voorveeldbedrijvigheid onveranderd.

Macedonisch front:

De toestand is bij geringe voorveeldbedrijvigheid onveranderd.

FRANSCH.

PARIS, 21 Februari. — Bericht van 3 uur 's nachts: In de Vogeezen, gisteren, tegen het einde van den dag, is een onzer detachementen in de vijandelijke linies gedrongen ten noorden van Senones. Dozen morgen, na een hevige beschieting, poogde de vijand vruchteloos een overval op onze loopgraven bij Wittenbach.

Kalmte nacht op het overige front. Een onzer luchtschepen heeft in den nacht de werkende fabrieken beschoten in de streek van Briey en is zonder ongeval in zijn loods teruggekeerd. Vier honderd kilogram bommen werden door onze vliegtuigen geworpen op de bivakken in het woud van Pincourt.

PARIS, 21 Februari. — Bericht van 11 uur 's avonds: Gewoon geschutvuur op heel het front. Buiten twee vruchteloze pogingen van den vijand tegen onze loopgraven van den Violon (Elzas), geen infanterieactie.

ITALIAANSCH.

ROME, 21 Februari. — Bericht van den generaal staf: Bij de gebruikelijke vuurwisseling heeft onze artillerie een vijandelijke kolonne in het Sexten-dal verstoord.

In kleine gevechten hebben wij eenige verkenningsoorlogen uitgejaagd en daarbij enkele gevangenen gemaakt. Ten zuidoosten van Goerz is een onzer afdeelingen door een overval de vijandelijke linies ten oosten van Vertoja binnengedrongen en heeft gevangenen medegebracht.

RUSSISCH.

SINT-PETERSBURG, 24 Februari. — Bericht van het groot hoofdkwartier:

Volgens berichten van het front hebben de Duitschers zich bij hun laatste aanvallen in de merenstreek, zoo-

mede in de gevechten bij Baranowitsj, voor het eerst van gepantserde auto's van een nieuw soort, zgn. tanks, bediend. Onze machtingsoverafdeelingen voerden zich snel naar het nieuwe strijdmiddel der Duitschers en namen de auto's onder samengetrokken vuur. De infanterie bestookte de tanks met granaten. Ze hadden volstrekt geen invloed op het moreel van de strijders en de eerste toepassing daarvan leidde tot niets.

Op het Roemeensch front de gewone vuurwisseling en verkenningen van kleine spoorafdeelingen.

ENGELSCH.

LONDEN, 24 Februari. — Bericht van het westelijk front:

Ten gevolge van den toenemenden druk, door onze troepen op den vijand uitgeoefend, heeft hij vandaag weer stellingen van beteekenis aan beide oevers van de Andere ontruimd.

Wij maakten flinken vooruitgang bij Miraumont, ter breedte van een mijl en drongen in Petit Miraumont binnen.

Ereueens schoten we op een front van anderhalve mijl bezuiden Serre op.

Wij heroverden terstond met een tegenaanval een post dien de vijand stormenderhand bij Lens had genomen.

Zwaar geschutvuur bij de Somme, Atrrecht en Ieperen.

Allerhande Berichten en Mededeelingen.

BERLIJN, 22 Februari (Wolff). — De botsing tusschen Duitsche en Italiaansche troepen, die door de Italianen werd gevreesd en die den 12den dezer in het Zuiden van Macedonië heeft plaats gehad, kostte den Italianen hun stellingen ten Zuiden van hoogte 1050 bij Paralovo. In verband met de stemming van het publiek, dat de bladen herhaaldelijk bang hadden gemaakt door een offensief van Duitschers in Trentino in het vooruitzicht te stellen, hebben de Italianen deze nederlaag in Macedonië zooveel mogelijk geheim gehouden.

Evenwel heeft het officiële bericht van de entente den 15den dezer gemeld, dat de verloren Italiaansche stellingen waren heroverd, hetgeen de Italiaansche pers in triomfgeschal over de onvergetelijke dapperheid van de Italiaansche troepen heeft doen uitbarsten. De zogenaamd heroverde Italiaansche stellingen zijn echter nog steeds in handen van de Duitschers.

Op den dag na de oververing hebben de Italianen alleenlijk een zeer zwak uitgevoerde en volslagen mislukte tegenaanval beproefd. Na dien tijd is niet eens een poging tot herovering geschied. De Duitschers hebben de stelling nu stelselmatig versterkt.

Ter Zee.

De «Minas».

LUGANO, 24 Februari. — De Agenzia Stefani geeft nu het vergaan van het transportschip «Minas» toe en voegt erbij dat het schip 160 mijl ten westen van kaap Matapan verging. Een deel der troepen werd door later binnengeloopen schepen geland.

Het in den grond boren

der Nederlandsche schepen.

De Londensche korrespondent van de «Nieuwe Rotterdamse Courant» seint aan zijn blad:

Alle zeven getorpedeerde schepen voeren achter elkaar toen zij om 6 uur 's namiddags werden aangehouden door één Duitsche duikboot, die den bemanningen vijf minuten tijd gaf. Er was geen paniek hoegenaamd.

Van de opvarenden, die allen zijn gered, zijn vandaag 225 te Londen aangekomen. Het is lastig hen te herbergen. Zeventig zijn ergens op de zuidkust geland en worden vandaag of morgen te Londen verwacht.

De «Eemland», «Zaandijk» en «Bandoeng» zijn op het strand gezet.

De «Menado» getorpedeerd?

AMSTERDAM, 24 Februari. — Het bestuur van den Rotterdamse Lloyd heeft van den kapitein van de «Menado» een telegram ontvangen, meldende, dat de «Menado» naar Falmouth gesleept werd en dat de bemanning op de Scilly-eilanden geland is. Uit dit telegram zou dus zijn af te leiden, datook de «Menado» getorpedeerd is.

Een ambtelijke Nederlandsche verklaring.

Toen de onbeperkte duikbootoorlog werd afgekondigd, heeft de Nederlandsche regering niet alleen haar bereids openbaar gemaakt protest daartegen doen hooren, maar er tevens bij de Duitsche regering op aangedrongen, dat zou worden zorg gedragen, dat geen op dat oogenblik van of naar Nederlandsche havens onderweg zijnde schepen van den nieuwen maatregel het slachtoffer zouden worden. De Duitsche regering verklaarde zich bereid aan dat verlangen tegemoet te komen onder toevoeging evenwel, dat het haar onmogelijk was absolute veiligheid te waarborgen.

Van de te Falmouth liggende Nederlandsche schepen waren de «Jacatra», de «Menado», de «Bandoeng», de «Noorderdijk», de «Zaandijk», de «Eemland» en de «Caasterland» in staat gebruik te maken van een gelegenheid, die hun van Duitsche zijde werd geboden om op 22 Februari de haven te verlaten. Zij moesten zich daartoe te zamen blijvende westwaarts uit het onveilige gebied verwijderen en verder buiten dat gebied blijvende hun werg vervolgen. Blijkens het bericht van Hr. Ms. gezant te Londen zijn de schepen den 22 Februari te zamen vertrokken, doch moest de «Menado» met machineschade de reis reeds spoedig opgeven en gesleept naar een Engelsche haven terugkeeren. Een nader telegram van den gezant meldt thans, dat de zes overgebleven schepen 's namiddags tezamen door een duikboot zijn getorpedeerd, zonder dat de scheepspapieren werden ingezien.

De laatste ontvangen berichten houden in, dat de «Eemland», «Bandoeng» en «Zaandijk» nog drijvende zijn; dat twee honderd leden der bemanningen te Penzance zijn geland en dat men aannemt, dat ook de rest der bemanningen veilig is.

Naar wij vernemen, is het stoomschip, «Menado», dat op denzelfden dag als de getorpedeerde schepen uit Falmouth was vertrokken, aan het gevaar ontkomen, doordien dat schip wegens averij aan de machine uit zee naar de haven had moeten terugkeeren.

Wij vernemen nog, dat de «Menado» te Falmouth is binnengelopen. De «Eemland», de «Bandoeng» en de «Zaandijk» moeten nog drijvende zijn.

Van de bemanningen zijn 200 leden te Penzance (Cornwall) geland. Ook de rest van de bemanningen moet in veiligheid zijn.

» » » »

In aansluiting aan het officiële bericht kan thans gemeld worden, dat alle opvarenden van de getorpedeerde Nederlandsche schepen in veiligheid zijn.

Bij de reeders.

KEULEN, 24 Februari. — De «Kölnische Zeitung» vernemt uit Rotterdam: Te Rotterdam greep hedenmorgen onmiddellijk na ontvangst van het bericht over de torpedeering een vergadering der reeders plaats. Er werd besloten verscheidene schepen, die wilden uitvaren, te weerhouden. Enige reeders trokken naar Den Haag ter bespreking met den minister. Daar zal hedenmiddag een vergadering der reeders plaats hebben. De bladen geven de meening weer welke heerscht in de scheepvaartkringen dat het beter is de schepen op te leggen, dan zo te laten vernielen.

AMSTERDAM, 24 Februari. — Naar aanleiding van het in den grond boren van Nederlandsche schepen had heden namiddag in Den Haag een conferentie der re-

geering met de reeders plaats. De Nederlandsche schepen, welke nog in de havens liggen, zullen voorloopig niet uitvaren. De meeste Nederlandsche reeders zijn van plan, de schepen die te Rotterdam gereed liggen om de reis naar Amerika te ondernemen, niet te laten varen. In verzekeringskringen heerschte hedenmorgen volslagen radeloosheid.

In den grond geboord.

BERLIJN, 24 Februari. — Door teruggekeerde duikbooten werden nog elf stoomschepen, twee zeilschepen en acht visschersvaartuigen in den grond geboord. Onder de vernielde stoomschepen bevond zich het Engelsch troepentransportschip «A 19» (stoomschip «Afric», van de White Star Line, 11,990 ton), dat den 12 Februari, op weg van Liverpool naar Plymouth werd in den grond geboord. Met de overige vernielde schepen gingen o. a. verloren 8,600 ton kolen, 1,500 ton stuksuiker en 3,000 ton salpeter.

GENEVE, 24 Februari. — «Progrès de Lyon» meldt uit Marseille: Het Japansche stoomschip «Hankokoe Maroe» is den 21 December vergaan bij Gesu (?) Er bestaat weinig hoop dat van de 350 vaargasten iemand gered is.

Aanvaring.

GENEVE, 25 Februari. — Bij Malaga had een botsing plaats tusschen het Spaansche stoomschip «Espagnoletto» en het Engelsch stoomschip «Ariana». Dit laatste zonk.

De Amerikaansche scheepvaart.

NIEUW-YORK, 25 Februari. — «Evening World» meldt: Sedert begin Februari weigeren meer dan 350 stoomschepen de Amerikaansche havens voor de reis naar Europa te verlaten, uit vrees voor de Duitsche duikbooten.

De Deensche scheepvaart.

KOPENHAGEN, 25 Februari. — Volgens «National Tidende» ging gisteren de bemanning van de schepen der Vereenigde Scheepvaartmaatschappij voor Deensche vaart in staking tot 1 Maart. Heden werden de bemanningen van de schepen derzelfde maatschappij voor de buitenlandsche vaart afgemonstert. Hetzelfde geschiedde met de bemanning op de nog steeds stilliggende uitvoerschepen. Dat zal eerstdaags ook het geval zijn met de bemanning der schepen ter binnenvaart. Aldus zullen binnen een week al de schepen van de Vereenigde Scheepvaartmaatschappij zonder bemanning zijn, zoodat de schepen voorloopig opgelegd worden.

Korte Telegrammen.

— WEENEN, 24 Februari. — Vandaag had een ministerraad plaats, welke zich bezigield met zekere economische kwesties in verband met den oorlog.

LEESTELKEN DAG

OP ONZE TWEDE BLADZIJDE

HET DAGELIJSCH PRAATJE

VAN ONZEN MEDEWERKER STAF

Gemengd Nieuws

Tramongeluk. — M. S., wonende in de Nieuwstraat, werd Zaterdag door een tram, in de Lignestraat, met geweld tegen den grond gesmeten. Hij bekam erge wonden en moest naar het St-Janshospitaal gevoerd worden.

Een goeie vriend. — M. S., uit de provincie, was naar Brussel gekomen om er verschillende aankopen te doen. Hij ontmoette hier een oude vriend en beiden brachten saam een hartelijken avond door. Plotseling verloor M. S. zijn vriend uit het oog en enkele oogenblikken later bemerkte hij dat zijn brievenstasch die 7,000 frank bevatte was verdwenen. De politie spoort de goeie vriend op.

Diefstallen. — M. B., lederhandelaar, in de Groenestraat, bemerkte gistermorgen dat dieven gedurende den nacht bij hem waren binnengedrongen. Ze hadden in een der vensterspijken een opening gemaakt, daarna een ruit uitgesneden. Door die opening hebben ze verschillende vellen van allerlei kleur en hoedanigheid uit de werkplaats gehaald, daarbij nog verschillende stukken perkaline, alles voor een gezamenlijke waarde van 5,000 frank. Men heeft een kerel aangehouden die zich eergisteren heeft aangemeld gedurende de afwezigheid van M. B., en die verdacht wordt aan den diefstal te hebben deelgenomen.

— Uit den molen van M. Devogel, Nijverheidskaai werden al de drijfkrachten weggedragen.

— Bij M. Debaecker, Bisschstraat stal men juwelen, geld en linnen.

— M. Dessel, bróuwer in de Onderwijsstraat, die bij een klant uit de Anderlechtsestraat moest afstappen, beging de onvoorzichtigheid zijn gespan aan een onbekende kerel toe te vertrouwen. Hij beklagde het-zich te laat want toen hij buiten kwam zocht hij vruchteloos en naar rijtuig en naar waker.

— Gedurende den nacht, heeft men met een wagon die zich in het Noord-West station bevond en voor Noord-Frankrijk bestemd was, drie zakken bloem gestolen.

— Gedurende de afwezigheid van M. R., van de Aelsembergse steenweg, heeft hij hem thuis een kistje gestolen dat 200 frank en wat juwelen bevatte.

— Een thans onbewoonde villa in de Prins van Oranje laan, en toebehoorende aan vrouw Thiry, werd gedurende den nacht geplunderd. Verschillende honderde wijdfleschen, zilverwerk en veel koper werd er uit weggevoerd.

Kleine Kroniek

Het Hollandsch brood.

Een groep Lakenaars schrijft ons het volgende:

Het Nationaal Komiteit heeft besloten dat voortaan Hollandsch brood alleen zal afgeleverd worden aan personen die van een broodkaart voorzien zijn.

Goed! Een kaart meer, dat is nu 't ergste niet. Wij gelooven dat men er ons nog enige zal mogen in de handen duwen vooraleer wij ons om 't leven zullen brengen, zooals het onlangs een vrouw deed die niet meer wijs werd uit al degenen die zij bezat. Maar, er is een maar bij, zooals het trouwen dikwijls het geval is... wat moeten de menschen doen die in een gemeente wonen waar geen Hollandsch brood verkocht wordt en die nochtan ook graag van dat bijgerechtje zouden willen genieten? Er bestaan namelijk gemeenten, Laken b. v., waar dat brood niet te krijgen is. Waarom? De Lakenaars zouden toch ook eens gaarne aan de Hollandsche windmolens willen denken als zij aan 't eten zijn. Ons dunkt dat het aangenaam voor iedereen moet zijn na behoorlijk, of liever half behoorlijk, hetgeen nu al schoon is, zijn buikje te hebben gevuld, aan de schoonheden van 't land dat u de middelen daartoe verschaft, te denken. Wij zouden wel de reden willen mededeelen, waarom sommigen (de Lakenaars b. v.) dat genot niet mogen smaken. Zouden de heeren van het bestuur van het Nationaal Komiteit niets kunnen doen om een verandering in dien staat van zaken te brengen en zoo-

doende brood verschaffen aan de gemeenten waar het niet verkocht wordt? Veel Lakenaars en andere «aars» indien er zijn die in het geval van Laken verkeeren, zouden hun daarvoor zeer dankbaar zijn.

Wij nemen insgelijks deze gelegenheid te baat om de aandacht van het Nationaal Komiteit te vestigen op sommige toestanden die vooral op den buiten heerschen. Men heeft ons van verschillende kanten medegedeeld, dat op veel dorpen de inwoners zelf zeggen dat het beter zou zijn «dat brood» (die twee woorden met een minachtende intonatie) naar de groote steden te zenden, omdat zij er niet veel mee kunnen verrichen. Een bewijs voor de waarheid van die bewering vindt men in het feit, dat er plaatsen zijn waar het Hollandsch brood niet of zeer moeilijk aan den man kan gebracht worden en dat het dan gebruikt wordt om paarden en honden te voederen. Het is waarachtig bedroevend zulke gezegden te moeten hooren als men ziet dat er zooveel menschen zijn, die naar een beetje meer brood smachten, die zelfs paardenbrood eten om hun honger te stillen.

Zou het Voedingskomiteit het niet wenschelijk achten een geregeld toezicht uit te oefenen op den verkoop van het brood op den buiten om zulke misbruiken te verijdelen? Het zou zeker ten goede van de stedelingen zijn.

De suiker.

Deze week zal men in de gemeentemagazijnen 200 gram suiker in klontjes en 100 gr. poersuiker geven tegen 0.53 fr. het totaal rantsoen en 200 gr. beetpoeder tegen 0.30 fr. het rantsoen. Het beetpoeder vangt, naar het schijnt, voordeelig de suikerij.

In de Nationale Bank.

De kosteloze soepuitdeeling door het beheer van de Nationale Bank ingericht zullen met het einde dezer maand ophouden. Ook, indien het weder als thans zacht blijft, zal de openbare verwarmingszaal gesloten worden.

De bloem der overstromenden.

Den 8 April aanstaande zal het werk van den stuiver een verkoop van bloemen inrichten ten voordeele van de slachtoffers der overstroming van de Zenne.

Een goede maatregel.

De heer schepen Blyck, voorzitter van het hulp en voedingskomiteit van Elsene, heeft zooveen beslist dat voortaan de magazijnen van het Voedingskomiteit den maandag, woensdag, donderdag en vrijdag zouden openblijven van 3 tot 5 uur. Vroeger waren die magazijnen 's namiddags gesloten wat heel dikwijls gewoel veroorzaakte.

Het Hollandsch brood.

Het Koninklijk Hollandsch Komiteit voor de voeding van België brengt ten kennis van het publiek dat, voor de uitdeeling van het Hollandsch brood de volgende punten dienen in acht genomen worden:

Het brood is bestemd voor de gezinnen waarvan een of meer leden regelmatig werken buitenshuis.

Ten tweede moet het brood uitgedeeld worden aan de personen die er het meeste behoefte aan hebben: grijsaard, huisgezinnen zonder steunen, vrouwen die alleen zijn, enz.

Ten derde aan de personen van den middelstand waarvan handel en salaris erg door de huidige omstandigheden te lijden hebben.

Zijn uitgesloten van de uitdeelingen: de welgestelde standen van de bevolking en de personen die meer dan 1 Ha. grond bebouwen.

DAGELIJSCH PRAATJE

Bezoeken.

We zullen nog lang praten over dien winter van 1917, toen er kolennood was, en het is te voorzien dat wij wel wat zullen overdrijven. Nu echter is het troostend den tijd te herdenken, waarop men steenkool bekomen kon, en nog wel tegen matige prijzen. Die herinnering verwarmt ons wel niet, maar ze geeft toch weer wat hoop op betere dagen. Toen moest de huisvrouw er niet op zien een vuurtje meer aan te stoken: in kleine gezinnen, zooals dat van den ondergeteekende, brandde toen de kachel in de huiskamer van den man, in dat stil en rustig kamertje waar boeken en papieren zoo bewonderenswaardig in wanorde lagen. Wat was het er goed! We konden er lezen, en kronijken voorbereiden, en opstellen maken bij 't rondend kachelij, en niemand om ons heen maakte opmerkingen omdat een dikke tabakrook den gasbek in een blauwgruis floers hulde. We waren daar heer en meester, alleen met onze geestesarbeid, met onze gedachten, met onze mijmeringen.

«Quantum mutatur!» Nu dat de steenkool zeldzaam is, nu brandt er in huis slechts een enkele kachel, deze van de huiskamer, natuurlijk. Die huiskamer waar moeder de vrouw den schepter zwaait, dient nu ook als keuken, zooals vroeger, maar daarenboven als werkamer. Dat is reeds ijselijk. 't Is daar, op een klein hoekje der eenige tafel, dat we nu moeten schrijven, — en het schrijven in dezen tijd is niet zoo gemakkelijk als men wel denkt! — zoodat er af en toe wat sprenkels op ons papier spatten van het water, waarin onze huisplaat de pas stukgesneden raapkool laat vallen. Een blad kopij lijkt daardoor wel een stuk, waarop de tranen van den schrijver gevallen zijn. Tranen op een praatje van Staf! Dat zou wel wat onwaarschijnlijk zijn. Ik heb er reeds aan gedacht op ons redaktiekantoor mijn dagelijksch proza te gaan neerpennen, maar ik huis op den versten uithoek van Groot-Brussel, en ik denk er niet aan mijn zuurgewonnen stuivers te verteeren om in een tram te gaan zitten van in geradbraakt Fransch onzinig nieuws over den oorlog wordt uitgeflapt.

Ik schrijf dus in de huiskamer, die insgelijks als keuken dienst doet, en dus ook als werkamer. Het verschrikkelijkste van al is, dat ze ook als ontvangtkamer moet dienen. Niet zoodra heb ik een pen op het papier gezet, of daar rinkelkelt het huishoudschelletje, en daar stuift ene of andere jonge of minder jonge dame binnen die het noodig vindt, een beleefdheidsbezoek af te leggen. «k Heet dat een beleefdheidsbezoek! Een geslagen uur draait de tatermolens, valt de stortvloed, bruisht de Niagara van woorden. Hoe we 't stellen, en dat er geen aardappelen te krijgen zijn, en dat er aan geen steenkool te denken is. Nou! Om me dat te zeggen was het beleefdheidsbezoek bepaald overbodig. En, evenals een ramp nooit alleen in huis valt, volgt ook het eene bezoek op het andere, of, erger nog, ze doen zich gelijktijdig voor. Geen marteling is groter, geen hellesmart kan pijnlijker wezen. 't Is, alsof die kakekende dames een bloemlezing hadden gemaakt van de ongelukkigste banaliteiten, van het overdraaglijkste alledaagsche, alsof ze gezworen hadden bij al wat heilig is een paar uren lang te kawatteren zonder iets te zeggen. En toch heet dat een beleefdheidsbezoek!

Een dame heeft naar een Brusselsch blad een brief geschreven, waarin ze zegt dat ze graag een roman schrijven zou, maar dat ze daarvoor nooit den tijd vindt, omdat te veel van die taterkreters haar komen bezoeken. Alle middelen heeft ze aangewend om dit onheil te vermijden; ze heeft een kaartje voor het venster geplaatst waarop te lezen stond dat ze op reis was; maar dan kwamen de lui haar vragen waarnaartoe; ze heeft laten weten dat ze niet meer ontvangen kon; maar dan kwam men informeren of ze ziek was; ze is ver-

huisd; maar dan werd in den naastbijzijnden kruidenierswinkel naar een nieuw adres gevraagd. En dan is ze nog maar slecht te spreken over de klappen, die haar kost wat kost willen tijd doen verliezen. « Let wel, zoo schrijft ze, dat die menschen voor mij niets zijn. Mijn echte vrienden, zij, voor wie ik graag een deel van mijn tijd en van mijn rust zou offeren, die hebben hun bezoeken gestaakt of komen slechts zeer zelden. Het spreekt vanzelf dat verfuide, culturele en verstandige menschen niet noodig hebben dat men hun de zaken doe verstaan. Wat de anderen betreft, men heeft goed aan te dringen, te begrijpen het toch niet... Niet alleen zijn ze een gevaar omdat ze u uw tijd afnemen, maar ook nog omdat niets verheven en belangwekkend hen bezighoudt. Wanneer men hen uren lang heeft hooren spreken over het voedingsvraagstuk en over dienstboden, en dan den resesl heeft hooren rfoelen van praaties on laster, hoe wilt ge dan dat de geest zich verhefte boven al dien laag-bij-den-grondstaanden rommel? Er zijn uren afzondering en eenzaamheid noodig om den door hen verwekten ontzenuwenden invloed te doen verdwijnen. »

Dat is volkomen waar. Laat ons verstandig genoeg zijn om de zoogenaamde beleeftheidsbezoeken af te schalen en niet bij de lui te gaan schellen als we niets belangwekkend te zeggen hebben. Het oorlogsnieuws lezen we in de krant, en het gesukkel met de voedingsmiddelen en met de brandstof kennen we door eigen, ervaring. Zij, die ons daarover komen spreken doen niets anders dan ons aan die ellende herinneren. Indien ze ons lieten werken, we zouden er minder aan denken.

Ik verzoek het bestuur van de « Gazet van Brussel » deze advertentie kosteloos op te nemen: « Ik ben voor zagemannen niet te spreken, en nog minder voor dames, die komen konkelken over dingen die ik betref weet dan zij. »

Dan zal ik misschien ongestoord kunnen schrijven. Maar ge zult zien dat de zagemannen zichzelf niet zullen herkennen, en dat de konkelkousen zullen denken, dat ze heel interessant zijn!

STAF.

BINNENLAND

UIT GENT

Het gas.

Het gasgesticht is, door het sturen van kolen per ijzerenweg, nog in staat gas te leveren tot begin Maart. Men hoopt echter dat heden of morgen de schepen zullen kunnen wegvaren die te Péronnes vast gevrozen zaten. Op zeven à acht dagen zijn deze schepen dan te Gent, zoodat het « juist in 't luizeken » zou kunnen zijn.

Geheime stokerij ontdekt.

De controleur der belastingen, M. Delwiche, heeft met zijne bedienden, bijgestaan door den heer Patyn, politiekommissaris der 1e wijk, gisteren morgen eene geheime stokerij in volle werking ontdekt, in de Waaistraat, bij zekeren P...

Deze werd aangehouden en het materiaal aangeslagen.

Overreden.

Vrijdag, rond 1.15 ure 's namiddags, is de genaamde Myneke Gustaaf, 72 jaar oud, wonend Provenierstraat, 24, op het St. Pietersplein door een tramrijtuig, dat hij niet had hooren afkomen, omgeworpen.

De ouderling, nog al erg gekwetst, werd in eene naburige apotheek verzorgd en daarna door de zorgen der politie naar het gasthuis overgebracht.

Een bende jonge dieven.

Aan de Aubette van de Muide staat er, schijnt het, geregeld een troepje jonge kerels, die er op uit zijn de voorbijrijdende geladen wagens in het oog te houden en zoo te beladen zijn met zakken of kisten, er langs achter, zoo het mogelijk is, balen of zoo af te rukken om te pogen ze te ontfremden. Zoo hadden ze onlangs hetzelfde gedaan en aldus een zak haver gestolen waarvoor ze, schijnt het, 20 mk. hadden bekomen. Met een wagen van het Komitee, voor de buitens bestemd, hadden ze hetzelfde gedaan.

Gisteren poogden ze van een wagen een zak aardappelen te stelen, maar ditmaal werden ze gesnapt door soldaten en aangehouden. De bevolking uit het omliggende hoopt dat de politie het noodige zal doen om de bende vagebonden in haar geheel te snappen.

UIT ANTWERPEN

Diefstal.

Onbekende dieven zijn verleden donderdag, tusschen 1 en 8 1/2 uur 's morgens, door middel van beklimming, binnen gedrongen in een herberg der Offerandestraat, gehouden door Van de V., Leonie, vrouw B., en hebben er 25 pianorollen, 1 kistje sigaren, 2 koperen vleempotjes, 8 flesschen wijn, 13 frank in geld en een weinig eetwaar ontfremd.

Aangeslagen.

Aan de Boomsche poort werd een mand vleesch, 50 kg. wegend, bestemd voor 't seminarie van Mechelen, van Van den W... aangeslagen.

Van Z... en Co werden aan de Stuyvenbergstatie, in de Oostenrijkstraat, 30 kisten konserve, bestemd voor Brussel, insgelijks aangeslagen.

De prijs van het brood vermindert.

Van den 1 Maart af zal de prijs van het brood van 53 centiem op 51 centiem gebracht worden. Zulks geld voorloopig tot den 10 Maart.

UIT LEUVEN

Provinciale geneeskundige commissie.

Op 12 Maart zullen in ons burgerlijk gasthuis examens voor zieken-oppassers en -oppassers worden afgenomen en op 19 Maart voor vroedvrouwen.

Inlichtingen worden verschaft in het nummer 5 der Minderbroedersstraat.

De wetelijke afkondigingen.

Nog immer worden deze in onze plaatselijke pers uitsluitend in de Franse taal gedaan. Opdat de heeren deurwaarders het niet zouden vergeten, dat zij in eene Vlaamsche gemeente wonen en door Vlaamsche menschen betaald worden voor hun arbeid, zijn wij zoo vrij hun daaraan te herinneren.

De broodpegel.

Sedert 22 dezer wordt de broodpegel op 300 gram gebracht en het rantsoen betaald tegen 16 centiem. Meel wordt verstrekt tegen 62 centiem het kilo, in de mate van 225 gram per hoofd.

Een bericht aan de arbeiders.

Eergisteren werd hier per aanplakbrief afgekondigd dat alle arbeiders van Leuven, Wilsede en Kessel-loo ten laatste den 20 dezer eene volledige lijst bij het Ziv. Kommissariaat moesten inleveren, waarop zijn ingeschreven de namen van hun mannelijk standvastig personeel.

De arbeiders werden verantwoordelijk gesteld voor de juiste opgaven, zoo ook voor de laattijdige indiening. Er zullen voor deze werklieden en bedienden werkkaarten worden afgeleverd, om te vermijden dat zij als werklozen zouden weggevoerd worden.

Het tooneelleven.

De toeslag van ons tooneelleven is op eens weer krachtig aan 't jagen gegaan. Na de ebbe die ingetreden was, is de vloed gekomen, men kan niet gissen onder den invloed van welk stuwten.

Bij voorgaande vertooningen, zooals bij « De Lustige Weduwe », die twee maal, pas geleden, werd opgevoerd, door « Moed en Vooruitgang », op zeer lofwaaardige wijze, zaten de zalen bomvol. Onze tooneelverenigingen werken meestendeels voor liefdadige doeleinden. Daaruit vloeit wellicht deze bijval voort.

Andere vertooningen van privaten aard lokten niet altijd denzelfden toeloop uit, tenzij « De Zwansbaron », over wiens bijval men beschamd staat in de plaats van ons kinsgraag public, dat bijster weinig blij geeft van kunstmaak. Het is bedroevend na te gaan dat stukken als « Gudrun » en andere voor zalen werden gespeeld waar, hier en daar, een eenzame kunstliefhebber, tusschen de rijen ledige zetels, weggedoken zat.

Met dit al liep het ineensteken der vertooningen niet altijd ten einde zonder gekibbel en gedrang van wege de inrichters. Zoo dan is de Ziv. Kommissaris er toe moeten overgaan te bepalen dat voortaan geene twee vertooningen meer mogen gegeven worden op één en denzelfden dag.

Hier plaatsen we nu de lijst der vertooningen die aangekondigd zijn:

In den Leuven-Palais-Schouwburg:

Op 27 dezer, « De Lustige Boer », door het Vlaamsch Gezelschap van Brussel;

Op 1 Maart, « De Lustige Weduwe », door « Moed en Vooruitgang », met nieuwe dansen en wijzigingen;

Op 6 Maart, « Liefdedrift », door den « Albert Grissar's kring », ten voordeele der teringlijders;

Op 7 Maart, « Roze Kate », door de « Leuvense Eendracht »;

Op 20 Maart, « La Favorite », onder het bestuur van Meyrouw Schoofs.

In den Alhambra-Schouwburg:

Op 5 Maart, « De Graaf van Luxemburg », door « Palatinat » van Antwerpen;

Op 16 Maart, « De Gescheidene Vrouw », door « Palatinat » van Antwerpen;

Op 29 Maart, « Paljas », door « Kunst en Vermaak », ten voordeele der teringlijders;

Op 5 April, « Uilenspiegel », van onzen oud-burgemeester wijlen Frederik Lints, door het Operettegezelschap van Leuven.

Eilieve! Ik ben buiten adem. De lezer misschien ook!

ALPHAMI

UIT NINOVE

Doodgepletterd te Ninove.

Vrijdag nacht was de koe van Pieter Ghysels, landbouwer en voerman gestorven. Om de toelating te bekomen voor den verkoop van het vleesch moest het beest naar Geeraardsbergen bij den arts gevoerd worden en om zulks te verrichten werd eene kar tegen den stal geschoven. Doch de poort door de vorst boven hare hangels verheven schoot los en viel ongelukkiglijk op het jongentje van Ghysels, 2 jaar oud, die daar in de nabijheid speelde. De dood was oogenblikkelijk.

Nog altijd diefstallen.

Verleden week worden 250 kil. huiskolen ten nadeele van M. Gustaaf Wachtelaer in het « Sasken » gestolen; den volgenden dag werden de ledige zakken teruggebracht.

— Bij Mevr. We Willems, zijn gebuur, werden op dezelfde wijze 1,100 kil. huiskolen gestolen. De dieven moeten voorzien geweest zijn van een kar, want tot tegen de kerk werden sporen van vallende kolen op den weg gevonden.

L. B.

UIT OOST-VLAANDEREN

De afgrijpselijke moord te Bassevelde.

Het aanhoudingsmandaat afgeleverd tegen de gebroeders Kamil en Alfons De Buck is bekrachtigd. Vrouw Mario Gilles is opnieuw onderhoofd alsook het negenjarig zontje Cyriel Pieters, dat nu terug naar Bassevelde vertrokken is en bij familie is opgenomen.

Verschrikkelijk ongeval te Aalst. Een man onthoofd.

Woensdagnamiddag was een man den spoorweg overgegaan tusschen Lede en Aalst, toen opeens een goederrein kwam aangereden. De onbekende, schijnende 35 jaar oud te zijn, kon zich bijtijds niet meer uit den weg ruimen en werd onder de wielen der lokomotief getroffen. Toen de gansche reeks wagons over hem gereden was, bemerkte men dat het slachtoffer de beenen letterlijk afgereden waren, het hoofd hield nog slechts met eenige vellen aan den romp. De dood was oogenblikkelijk geweest. Men heeft het stoffelijk overschot op eene berrie naar de statie van Aalst gedragen en vandaar naar het doodenhuis van het Sint-Elisabeth's hospitaal overgevoerd.

Diefstal van 5000 frank tabak te Ninove.

Woensdagnacht zijn stoumoedige schelmen in de sigarenfabriek van Mevr. Wwe Rens-Van Bissel gedrongen en hebben er eene hoeveelheid vreemden dektabak gestolen ter waarde van 5000 frank. De koopwaren moeten met eene kar weggevoerd zijn, geburen verklaren dat zij het gerij gehoord hebben. Een onderzoek is geopend, doch er is geen het minste spoor om de misdadigers te ontdekken.

L. B.

UIT LUIK

Beurzensnijders, gaudieën en inbrekers.

In onze stad en ook in de omstreken laten deze lui, sedert eenigen tijd, veel van zich hooren. Op alle uren van den dag, in drukke, woelige straten zelfs slaan zij hun slag, met ongevende behendigheid en grenzeloos stoumoedigheid.

Ontelbaar zijn de menschen wie men, in minder dan een week, hun beurs, hun briefentasch ontfutselde, zoodoel op de markt, in de kerk, in den winkel als in het koffiehuis.

In een en dezelfde straat, de Limburgstraat, zijn op twee opeenvolgende dagen, twee stoumoedige diefstallen met inbraak gepleegd. Tijdens de afwezigheid van den heer K..., uit voormelde straat, roofd men een gouden dameshorloge, een ketting-armband, twee gouden hassettingen, een genieëlden armband, twee gouden ringen, een zilveren armband, een dameshandtaschje, twee ijzeren kistjes met juwelen, benevens een aanzienlijke som gelds. Gisteren avond, tusschen zes en zeven uur, was het de woning van kolonel Jacques (in Zwitserland geïnterneerd), die met een dergelijk bezoek werd vereerd. (Van zulke bezoeken blijft men toch liever verschoond, men ik.) Mevrouw Jacques en haar dochter waren eveneens een boodschap gaan doen; bij haar terugkomst stelden zij, verschrift vast, dat alles wat eenigszins waarde bezat, verdwenen was. In alle kamers heerschte de grootste wanorde. Een som van 40,000 frank in bankbiljetten en voor ruim 10,000 frank goud- en zilverwerk zijn geroofd. Ongetwijfeld moesten de schurken zeer goed op de hoogte zijn van den toestand; een paar dagen geleden nog had mevrouw Jacques een som van 25,000 frank ontvangen.

Bij de bakkers.

Het voedingskomitee ontving sinds geruimen tijd klachten over het gewicht van het brood; bijna nooit weegt het een kilo. Aan alle bakkers, die voor het komitee werken, is nu een schrijven gestuurd, waarin er met nadruk wordt aan herinnerd dat ieder bakker, gezien de hoeveelheid meel, die hem wordt toevertrouwd, wel degelijk in staat is brooden te leveren, die niet alleen het bepaalde gewicht hebben maar die tevens goed gebakken zijn. Men heeft bewezen dat uit een zak meel van 100 kilo (netto gewicht) 136 brooden en zelfs 137, als te Seraing, kunnen gemaakt worden. Voortaan zullen van iederen leverancier tien brooden worden nagewogen in het bijzijn van den bakker zelf of van zijn afgevaardigde. Wordt deze tweemaal in gebreke bevonden, dan houdt hij onmiddellijk op voor het komitee te werken. Sedert de vermindering van het broodrantsoen werd ook opgemerkt dat sommige bakkers met brood aankomen dat ten minste 24 uren oud schon. Het komitee zal voortaan deze oude brooden vlakaf weigeren.

Meer brood voor de werklieden.

In het provinciaal Komitee heeft men besloten het broodrantsoen van ieder werkman met 100 gram daags

te vermeerdere. Beter laat dan nooit; vele mijnwerkers hebben reeds het werk gestaakt.

TIESSE DI HOIE.

SOLIDARITEITSBETOON.

Ondergeteekenden hebben kennis genomen van het manifest van den Hoogeschoolbond. Zij zijn er van overtuigd dat geen enkel ernstig bezwaar van principieelen, nationalen of praktischen aard er zich tegen verzet de vervlaamsching, onder de huidige omstandigheden en in den vorm zooals zij thans wordt verwezenlijkt, als een bevredigende oplossing te beschouwen. Zij zijn integendeel van oordeel, dat de heropening en de vervlaamsching van de Hoogeschool tot later uitstellen, nadeelig zou werken, zoo op de verstandelijke als op de ekonomische toekomst van België in het algemeen en van Vlaanderen in het bijzonder. Om die redenen betuigen zij dan ook hun volkomen instemming met den genomen maatregel, hetgeen zij hieronder met hun eigen handteekening bevestigen.

Negen en vijftigste lijst.

René Moorkens, letterzetter, Boom;
Alexandrine Everaert, huisvrouw, Boom;
Lammens, Theophil, landbouwer, Kalken;
De Schrijver, Leonie, huishoudster, Hamme;
Herrebaut, Victor, landbouwer, Laarne;
Charles Michiels, landbouwer, Hamme;
Ed. Smets, monteerder, Tienen;
Moens, Romain, student, Tienen;
Veuilemans, Frans, brievenbesteller, Tienen;
Henri Schoofs, zonder beroep, Antwerpen;
Pierre Van de Vijver, draaier, Antwerpen;
Herman Carsau, handelaar, Boom;
Helena Spillemaeckers, huisvrouw, Boom;
De Vijlder, Florent, student, Laarne;
Van Nieuwenhuize, Leopold, handelaar, Kalken;
De Wilde, Gustaaf, landbouwer, Laarne;
Susanna Michiels, landbouwster, Hamme;
Maria De Geest, huishoudster, Hamme;
De Brauw, Jozef, werkmán, Laarne;
Schatteman, Cyriel, molenaar, Laarne;
Van Twembeke, Cyriel, bakker, Hamme;
Mathilde de Puiseleir, huishoudster, Hamme;
Joseph Michiels, landbouwer, Hamme;
Hooywilde, Maurits, handelaar, Kalken;
De Wilde, Remi, landbouwer, Laarne;
De Moor, Cesar, werkmán, Laarne;
Leontina Talboom, huisvrouw, Boom;
Schuervwegen Frans, metaalbewerker, Antwerpen;
Alfons Veuilemans, brievenbesteller, Moeskroon (Tienen);
Keirsmaeker, Maria, studente, Hamme;
Boellaert Leo, fabrikwerker, Hamme;
Van Rijsselberghe, L., landbouwer, Laarne;
De Wilde, Louis, landbouwer, Laarne;
Van den Bossche, J., metser, Boom;
Alice Van der Roost, diamantsnijder, Boom;
Auman, Th., landbouwer, Laarne;
Bambust, Cyriel, bakker, Kalken;
M. Dujardin, huisvrouw, Antwerpen;
Guillaume Tillot, suikerbakker, Antwerpen;
Jos Meuris, kandidaat postbediende, Tienen;
Van Keer, Anna, huishoudster, Boom;
Aerts, Gaston, leeraar, Hamme;
Bauwens, Frans, bloemist, Kalken;
Jozef Cauwenberghs, justeur, Antwerpen;
Casimir Michiels, landbouwer, Hamme;
Van der Sijpt, G., landbouwer, Laarne;
Louis Dilles, zonder beroep, Antwerpen;
De Landtsheer, Adolf, molenaar, Kalken;
Van Eeltvelt, Emilius, accijnssbediende, Boom;
Strijckmans Simon, brievenbesteller, Tienen;
Schatteman Medard, molenaar, Laarne.

(Wordt voortgezet.)

Ekonomische en Financiële Mededeelingen

Nieuwe Russische leeningen.

STOCKHOLM, 23 Februari. — Naar de « Rijtsch » beschouwt de minister van financiën het als noodzakelijk dat er onmiddellijk nieuwe leeningen uitgeschreven worden. Eerlang, worden een leening van 3 miljard roebels, een spoorweg-leening van 1 miljard, aan 4 1/2 ten honderd, met een uitgifte-coers van 77; en een bijzondere leening van 500 miljoen in Japan aangegaan. De vroeger uitgeschreven premie-leening werd daarentegen verschoven tot na het einde der kriegsverrichtingen.

KUNST EN WETENSCHAP

Dood van een Spaansch dramaturg.

Men meldt uit Madrid dat de beroemde Spaansche dramaturg Joaquin Dicenta te Alicante overleden is.

Boekbespreking.

Uitvoering van artikel 20 der wet van 15 Juni 1914 tot regeling van het lager onderwijs (voortaal van de scholen). — Brussel, 1916, Staatsdrukkerij, Leuvenseweg, 40. — Prijs: 1 frank.

Het verschenen van dit vlugschrift beantwoordt aan een vurig gekoesterd verlangen. Alwie zich bezighoudt met de toepassing van de Vlaamsche taalwetten in het lager onderwijs — en elke Vlaming heeft tot plicht daarvoor toezicht uit te oefenen — voelt gestadig behoefte aan een werk, dat de ambtelijke wetteksten verenigt. Iedereen weet van welk gewicht bij voorbeeld het boek over taalwetten van prof. L. Dosfel is voor elken Vlaamschen strijder. De onderhavige brochure is van Dosfel's werk een aanvulling, die ons zeer welkom is.

Het boekje bevat de 11 verordeningen, die betrekking hebben op het onderwijs, in kronologische volgorde gerangschikt en gevolgd door een praktisch alfabetisch register. Al deze verordeningen zijn destijds in ons blad verschenen.

Van het boekje bestaat naast de Nederlandsche ook een afzonderlijke Franse uitgave.

WATE.

De boeken waarvan men ons één exemplaar toezendt, worden VERMEELD; wanneer wij TWEE exemplaren ontvangen wordt het werk daarenboven BESPROKEN. De uitgevers worden verzocht ons telkens den prijs hunner boeken mede te deelen.

Land- en Tuinbouw

De invloed van den winter.

Deze winter die, — naar het schijnt, gelukkig op het punt staat ons te verlaten, zal kunnen gerekend worden onder de koudste sedert lang waargenomen. Zullen de buitengewoon lage temperaturen die werden opgetekend, van invloed zijn op onze aanstaande oogsten? De kwestie is van buitengewoon belang en haar aktualiteit heeft het volksbijgeloof weer gaande gemaakt. Wat is de waarheid daaromtrent? Welken invloed heeft de lange duur der koude gehad op de larven, op alle insecten, welke de vijanden zijn van den landbouw?

Wij hebben getracht zulks te vernemen door ons te wenden tot enige wetenschappelijke sommitieën, wier studie van de nuttige en schadelijke insecten hun voornaamste bezigheid uitmaakt. Deze geleerden, opgesloten in hun ontledingslaboratoria, zouden zeer waardevolle raadgevers kunnen zijn voor de landbouwers, de beroeps- of liefhebbers-tuinlieden. Maar op dit gebied, zoo-

als op vele anderen, vindt de ervaring meer geloof bij de massa dan de wetenschap. Dat is hefgem o. a. eef onzer meest bekende naturalisten deed opmerken, die zich sedert meer dan een kwart eeuw wijdt aan 't klasseren der ongeveer 19,000 insecten, die er in België gevonden worden. Al deze kleine wezens — soms zelfs uiterst klein — van welke soort of van welk geslacht ook, maken zeer duidelijk afgescheiden stadiën door 't het ei, de larve, het volmaakte insect. De natuur heeft hun de middelen gegeven om zich te beschutten tegen de strengheid der temperatuur. Het moge te warm zijn, te koud, te droog of te nat, elk hunner kent de middelen om zich in veiligheid te brengen.

Licht een hoopje mos op, trekt een stukje schors af, zij zult massas kleine levende wezens ontdekken, verstijfd of schijndood, welke maar alleen op een verandering in de weersgesteldheid wachten om weer tot leven en kracht te komen en zich in de zon te verlustigen. Onderzoekt uwe kelders, zij zult er in de hoeken, in de oneffenheden, op de warme en donkere plekjes muggen vinden, larven, vliegen, welke er overwinteren, in afwachting van de uren, welke gunstig zijn aan de ontplooiing van haar bedrijvigheid. Weest er van verzekerd dat al die insecten zich met zorg behoed hebben tegen de strengheid van den winter en dat de groot koud niet meer invloed op hen zal gehad hebben als wanneer de winter eenvoudig zacht en regenachtig ware geweest. Er is overigens niets bepaalds, niets zekers te zeggen over de oorzaken der verwoesting van de insecten. Na een vroegtijdig voorjaar, dat vroeger dan gewoonlijk een menigte van het een of ander soort insecten heeft doen uitduiken, kunnen een periode van koude regens of een openvolging van stormen heele generaties vernietigen van diertjes, wier weerstandskracht nog niet groot genoeg was.

Veel meer dan de te strenge winters, kunnen al te zonnige zomers invloed hebben op de insectengeneraties. Al naar gelang van het geslacht, de soort, indien de ontwikkelingsstadij der familie niet te lang is, kunnen er twee generaties in een jaar of drie generaties in twee jaar geboren worden.

In het kort, de winter heeft weinig invloed op de insectenwereld en de gevolgen der guurheden van het weer zijn uiterst veranderlijk, wat betreft het lot der vijanden van den landbouw.

Nog een legende die verdwijnt, na zooveel andere,

BRIEVENBUS

E. V. A., alhier. — Het is volstrekt noodig, dat wij de kopij wat vroeger ontvangen.

G. C., Kortrijk. — Wij begrijpen niet wat met uw postkaart van 1 d.z. bedoeld wordt. Geef ons a. u. b. nadere aanwijzingen. 't Nariacht: drukkeren kunnen van hieruit niet naar Kortrijk gezonden worden.

Aanplakbrieven, Besluiten en Mededeelingen

VERORDENING

betreffende inrichting van twee ministerieele afdelingen voor de Schoone Kunsten.

Artikel 1.

In het ministerie van Wetenschappen en Kunsten wordt voor het beheer van Schoone Kunsten een Vlaamsche en een Waalsche afdeling ingericht.

Artikel 2.

Voor de bevoegdheid van beide afdelingen en de uitvoering dezer Verordening, gelden de bepalingen der Verordeningen van 25 Oktober 1916 (artikel 2) en van 13 December 1916 (Wet- en Verordeningblad bl. 2930 en 3054). De overdracht der werkzaamheden op beide afdelingen geschiedt op 1 Maart 1917.

Brussel, den 14 Februari 1917.

Der Generalgouverneur in België,
Freiherr VON BISSING,
Generaaloberst.

BESCHIKKING

betreffende de gemeenschappelijke aangelegenheden van de Vlaamsche afdelingen

in het ministerie van Wetenschappen en Kunsten.

Op grond van artikel 2 der Verordening van 13 December 1916 en op grond der Verordening van 14 Februari 1917, C. C. III A 496, bepaal ik, onder wijziging van artikel 3 van het Besluit van 14 April 1899 van den Minister van Binnenlandsche Zaken en Openbaar Onderwijs:

Artikel 1.

Voor de Vlaamsche afdelingen in het ministerie van Wetenschappen en Kunsten wordt — onder afscheiding van het Algemeen Sekretariaat — een afzonderlijke algemeene rekendienst ingericht, waarvan de werking op 1 Januari 1917 aanvangt en die, samen met de dienstwisseling met het Rekenhof en het Ministerie van Financiën, onder één van de Algemeene Bestuurders der Vlaamsche afdelingen wordt geplaatst. Deze ambenaar is ook belast met het waarnemen van de volgende dienstzaken der Vlaamsche afdelingen:

1. Gemeenschappelijke aangelegenheden;
2. Verdeling der ingekomen stukken, voor zoover deze niet uitdrukkelijk tot één der afdelingen gericht zijn;
3. Aangelegenheden betreffende het personeel (artikel 3, lid 1 van het Besluit van 14 April 1899);
4. Aansaffing der benoedigdheden, verzending en ambtelijke bekendmakingen (artikel 3, lid 6 van het Besluit van 14 April 1899, Besluit van 15 Juli 1895);
5. Opmaking der begrooting (artikel 3, lid 7 van het Besluit van 14 April 1899).

Artikel 2.

Voor de regeling der onder artikel 1 vermeldde aangelegenheden gelden de bestaande voorschriften met dien verstande, dat de met het waarnemen der aangelegenheden belaste Algemeene Bestuurder in de plaats treedt van den Algemeenen Sekretaris.

Brussel, den 14 Februari 1917.

Der Verwaltungschef
bei dem Generalgouverneur in België,
Dr. VON SANDT.

PAS VERSCHENEN.

Het Geheimzinnig Huis

Prachtige boeiende roman aan 15 centiem.

MEER DAN 4000 REGELS TEKST.

Dit hardroend werk is volledig in één uitgave. NOOIT bestond zulke uitgaaf aan dergelijken prijs.

Groot formaat. 24 bl. goed leesbaren tekst.

Onderwijs

SNELSCRIFT. Lessen door Sgiedploneerdersleeraren. Beste uitkomsten in weinig tijd. — Matige prijzen. — A. T. B. 75, Anspachlaan, G. v. B. 3301

Dienstaanbod

MEID gevraagd voor alle werk in gesloten huis, 2 pers., habbeende, gediend, goede getuigschriften. Adres: Bur. van de Gazet. 4253

MEN VRAAGT techniciers, teekenaars, voor industriële bureaus. Zich wenden: Maria-Theresia straat, 64. 4260

MEN VRAAGT voor LEUVEN en omstreken, goede verkopers v. GAZET VAN BRUSSEL. Zich bevragen in ons depot, 143, Statiestraat. 4252

MEN VRAAGT Goede Verkoopers voor een Vlaamsch dagblad. Vast loon: 1 fr. 50 per dag. Zich wenden of schrijven: Oudestr., 19, Brussel-Kuregem. 4257

MEN VRAAGT ketellappers, ajusters, slotmakers, monteurs, werktuigkundigen, smeden, loodgieters, ijzerdraaiers, gieters, metsels, betonwerkers, schrijnwerkers, werklieden voor het vervaardigen van slaven, handwerkers, enz. Zich wenden: 64, Maria-Theresiastraat, Brussel. 4258

Dienstaanvraag

ZWARZKOSTER zoekt plaats als verpleegster bij oude of zieke menschen. Zich wenden tot Wwe Vander Elst, Merodestraat, 393, Vorst. 2535

Oppassend JONGELING biedt zich aan voor alle werk. M. De Rijke, 100, Onderwijsstraat (rue de l'Instruction), Anderlecht. 3877

JONGE MEISJE van 18 jaar vraagt plaats als meid-fabriksarbeider of iets dergelijks. Louise Stieltjens, Steenweg op Gent, 141. 4189

HEER alleen vraagt huishoudster van 20 tot 25 j., kunnende goed Fransch en Vlaamsch schrijven. Schr. A. T. Office Publicité, La Louvière, 77, rue de Belle-Vue. 4266

Ziekbediende vraagt om zieken te verplegen. Goede getuigschriften. Schr. 7, Koolstr., (aux Choux). 3822

Dienstmeid van 28 jaar, vraagt plaats. Kent burgers, keuken en alle werk. Adres: Maria Lomars, 61, Jollystraat. 4272

BERLKE oppassende dienstmeid, kunnende alle werk biedt zich aan voor meid in deitig gezin. S. V. Montoye, straat, 58, Brussel. 3337

JONGE VROUW, bestgetuigsch. zoekt werk voor den namiddag. Zich wenden J. V. 86, Van Dyckstraat, Schaerbeek. 4284

Te Huur

TE HUUR tegen billijken prijs, te **Vilvoorde**, Theresiastraat, 10, Rentienshuis, 2 verdiepingen. Voor voorwaarden, zich wenden: Steenweg Buda, 2, Haren. 4181

Prachtig gemeubeld kwar- tier, bijzonder geschikt voor ambtenaar of officier. Te bevragen, 91, Zegestraat (Rue de la Victoire), Hallepoort, Brussel. 3676

VERSTOND TE HUUR: Schoon Rentiershuis 2 verdiepingen, tegen billijken prijs, 64, Vilquinstr. Voor voorwaarden, zich wenden: Steenweg Buda, 2, Haren. 4182

Allerhande

Melkkruiken (ook zeer geschikt voor soep). Geperst uit twee stukken, en andere gesoldeerd met autogene. Zeer sterk. Goed verpakt. Steeds kruiken in voorraad. — Boeremengers aan lage prijzen. — Melk-kaas- en boterkeursen. — Perkalment- en inpakpapier. — Alle melkverijdbenodigdheden. — JOZEF BUIJ, 184, Poststraat, 184, Brussel. 3641

Geheime Ziekten

WATERORGANEN - BLAAS - NIEREN

20 JAREN BIJVAL

De WITTE CAPSULEN van Dr. Davidson genezen radicaal zonder werkverletting op allen onderdom en bij beide geslachten, alle ziekten en inflammatien der waterorganen, blaas en nieren, pisbuisverengingen, Leidenpijn, steen, troebele- of brandende waters, speen. Nooit eene mislukking, zelfs bij de ouderingen en in de ergste gevallen.

APOTHEKEN: 3 fr. de doos 3202
15, Kruisvaartenstraat, Brussel; De Beul, 57, Lange Nieuwstr. en Bredestraat, Charlotalei, 2, Antwerpen; De Moor, Brugstraat, 33, Gent.

Groothandel in Papieren

Gustave GIRALDO

FIRMA BESTAANDE SEDERT 40 JAREN

BRUGGE-Eeckhoutstr.-BRUGGE

Fabriek van alle soorten van Papieren

Zakken en Eiketten - Onsenagen voor

Banken, Stalen, Waardepapier, enz.

Allerhande zakken voor: Wink-

keurs, Pastebakkers, Beschuif-

bakkers, Suikersijfabriek, en

Apotekers, Modisten, enz.

Rondellen met en zonder

kanten voor Pastebak-

kers. — Bijzonderheid

van kantenpapieren.

— Papieren voor

Spektakels, Wink-

keurs, Brouwers, enz.

Inpak-papieren in alle Formaten

— Riemen, Rollen en Bobijnen —

Dr. med. FINKELSTEIN

in België approb. Arzt (Duitscher).

Brussel, 28, Zuidlaan

Sprechstunden: van 9-10, 2-3 1/2, 7-8 uur

BANK- EN WISSELKANTOOR

"L'Informateur Boursier"

163, Renegouwlaan, 163

Betaling van koepens tegen de beste voorwaarden: Argentijnse, Domingo's, Oostenrijksche, Duitse, Hongaarsche, Cedels, Braziliaansche, Spaansche, Deensche, Fransche, Italiaansche, Japansche, Zwitsersche, Zweedsche, Noorsche, Venezuelaansche.

Aan- en verkoop van titels.

Kosteloze financiële inlichtingen. 4154

LUCIFERS

VOORHANDEN

Belangrijke Stock. - Voordeelige prijzen.

— Huis bijzonder aan de Koninklijke aanbevelen: —

GROOTHANDEL 4193

239, Merodestraat, 232, BRUSSEL-ZUID.

Handelaren en Partikulieren

altorens aankondigingen te doen

vraagt prijzen aan het

Publiciteitsbureau P. HOEBEN

75, Anspachlaan, 75, BRUSSEL-BEURS

dat u gaarne nadere inlichtingen

van welken aard ook verstrekken zal

Landbouw- Metsel- Kalkfabriek

DULLIERE, te Monceau-sur-Sambre 4054

Schouw

Men wenscht er een te koop
1 m. hoog op 1 m 10 breed
129, Brogniezstraat, 129

MASSAGE: Wrijvingen tegen reumatiek, leuplicht, verstijving en dergelijke euvels. Thomaat, 38, Murillostraat, (Jubelpark). Begeeft zich bij klanten ten huize. 3061

Vroedvrouw

Diploma van 1ste klas in Frankrijk en in België. GEHEIME RAADPLEGINGEN. Gewezen assistent-arts. Nieuwe methode, gewaarborgd vrij van alle gevaar.

MATIGE PRIJZEN
14 Martelaarspl. 14
Noordstation, veel in de Nieuwstraat, Brussel. 3051

Dameskapper

Begeeft zich ten huize
Ondulations Marcel
Gemiddelde prijzen

— 0 — 2913

Huis-PIERRE

18, Bergensche Steenweg

Men wenscht goed gelegen

en reeds 35 jaar bestaanden

Kruidenierswinkel

over te laten.

Beste stand. Billijke over-

nemingen. Kleine huur. 4155

67, Brusselse Steenweg.

VORST.

Sodium Sulfaat

en andere Poeders

KOOP IK 4156

187, Brogniezstraat.

Zeepoeder

500 kgr. 4156

Te koop tegen 90% het kilo

187, Brogniezstraat.

VRAAGT AAN ONZE VERKOOPERS:

Almanak van Leuven

voor 1917

met kluchten, Volksliederen, Begangenissen, Oorlogsverhalen, Zaaen en planten, Raadgevingen voor het huisgezin, De doodenuval van Veram, De Ransel des soldaats, enz., enz.

Kost slechts 12 centiem.

VERKOOP: Te Antwerpen: Bestelhuys, Lombardesstr. 34; te Brussel: Wwe Fites, Broeckstraat, 21; Dachsme, Petersstr. 13; te Gent: G. Van den Stock, 158, Steenweg op Kortrijk; te Kortrijk: Albert De Lee, Meeststraat, 64; te Haeseyck: Henri Dicks; te Mechelen: Em. Leenmans; te Sluiter; te Thienen: Jos. Bamps; te Neerwinden: Victor Dony; te Oostende: Boekhandel, Kappelensstr.; te Brugge: Boek- en Dagbladhandel, Statie. Uitgever: LOVANIA, Statiestr., 143, Leuven.

Ijzere Zeepketal

KOOP IK 4167

187, Brogniezstraat.

Te koop te Thisselt-Dorp

(Bij Wilbroeck Vaz)

Groothandelshuis

MET HOP

Geschikt voor alle neringen.

Te bevr. bij Jac. Verbruggen,

Statiestr. 16, Thisselt. 4159

NIEUWE

Ledige Kisten

KOOP IK voor hoogen prijs

187, Brogniezstraat.

Geneeskundig

Cabinet

17, Kruisvaartenstraat

BRUSSEL-NOORD

WATERORGANEN

Geheime ziekten:

Troebel water.

Vrouwenziekten.

Huidziekten.

Behandeling van Dr. Ehrlich.

Vallende ziekte:

Nieuwe behandeling

RAADPLEGING 334

Zondag van 8 tot 12 uur.

Maandag v. 10 tot 7 uur.

Woensd. v. 12 tot 4 uur.

Donderd. v. 10 tot 7 uur.

Zaterdag van 12 tot 8 uur.

TE KOOP bij okkasie.

Nieuw donkerblauw dam-

eskostuum, maat 46, Ca-

muselstr., 31, Brussel. 4140

VROEDVROUW

Pensioen - Raadplegingen

Geheimhouding

NIEUWE METHODE

gewaarborgd zonder gevaar

Geneesheer bij het huis

Pensioen: 4 fr. per dag

Verlossing: 50 fr.

164, Kewestraat

Liedtkepl. - Brussel

Tijds 7:30-11:30, 5:30-8:30

Voor onze Gevangenen

VOLKSOPBEURING's Kantoor in Den Haag is thans in staat de volgende pakketten te zenden aan Belgische krijgsgevangenen in Duitsland:

Pakket A (10 frank): Appelsiroop, 600 gram; rookspek, 400 gram; leverpasta, 500 gram; lekkerkook, 750 gram; roomkaas, 500 gram; zeep, 200 gram; sigaretten, 50 stuks.

Pakket B-1 (7 fr. 50): Appelsiroop, 600 gram; rookspek, 400 gram; leverpasta, 500 gram; lekkerkook, 1,050 gram; zeep, 100 gram; rooktabak, 200 gram; sigaretten, 50 stuks.

Pakket B-2 (7 fr. 50): Appelsiroop, 600 gram; rookspek, 400 gram; lekkerkook, 350 gram; roomkaas, 500 gram; zeep, 100 gram; rooktabak, 200 gram; sigaretten, 50 stuks.

Pakket C-1 (5 frank): Appelsiroop, 600 gram; rookspek, 200 gram; leverpasta, 500 gram; lekkerkook, 350 gram; rooktabak, 100 gram; sigaretten, 50 stuks.

Pakket C-2 (5 frank): Appelsiroop, 600 gram; leverpasta, 500 gram; lekkerkook, 1,050 gram; rooktabak, 100 gram; sigaretten, 25 stuks.

Pakket D (3 fr. 50): Rookspek, 200 gram; leverpasta, 500 gram; lekkerkook, 350 gram; rooktabak, 100 gram.

Het kantoor behoudt zich altijd voor een van deze artikelen tengevoelge van uitvoerverbod, niet voorhanden zijn of andere oorzaak, door andere gelijkwaardige artikelen te vervangen.

Tabak wordt op verlangen vervangen door chocolade.

Kleedoren: Het Kantoor kan, tegen de opgegeven prijzen, verzenden: 1 lange wollen sjaap, 4 fr. 85; 1 paar zware sjaatten sokken, 2 fr. 75; 1 trui (gemengde kwaliteit), 6 fr. 60; 1 borstrok (dikke normal), 4 fr. 85; 1 onderbroek (dikke normal), 4 fr. 85; 1 paar wollen handschoenen, 3 fr. 60; 1 mooi en zijden halsdoek, 3 fr. 85.

Tabak: Een kilo beste rooktabak kan gezonden worden voor 5 frank.

Al deze artikelen zijn gewaarborgd van beste hoedanigheid.

Bestellingen worden aangenomen: 2050

ANTWERPEN: 2 Kathelijnest.; ARENDONK: Fr. Dielen, Best Gemeenteschool;

BRUSSEL: Sint-Jansstraat, 60; GENT: Peperstraat, 29;

HALLE: J. Sloppie, Nieuwe Baan; HERENTHAAL: J. B. Bellefroid, Nieuwstraat, 116;

LEUVEN: Naamsche straat, 56; LIER: Karel Gillis;

MECHELEN: Onze-Lieve-Vrouwstraat, 18;

AALST: J. Halbaert, 96, St-Jobstraat; ASSENEDE: Meij. Gabr. Steeghers;

SINT-GILLIS (Dendermonde): r. A. Moens, 52, Heerbaan;

KALKEN: Dr. Van de Veldt; KORTRIJK: 13, Albertstraat;

LOOTENHULLE: Is. Van Bruene; NAZARET: Mod. De Clerck;

NINOVE: Borms, Statiestraat; SINAI: Arth. Van den Broeck;

TURNHOUT: Verrees, Nieuwstraat, n° 7;

VILVOORDE: Warocquiers, Cam- pionlaan, 15;

WINGEND: Nolaris, Betsyn.

Bestellingen per POSTWISSEL, geschieden het best: Peperstraat, 29, GENT.

NICOLETTE.

ROMAN

door Vrouwe COURTMAANS, geboren BERCHMANS.

Aleide zat met nedergeslagen oogen met het doosje te spelen, dat het geschenk voor hare vriendin bevatte. « Waarom ik zoo bedrukt ben, » zeide zij: « Ik had toch zoo graag mijnen vader nog eens omhelsd, eer ik sterf. Hij zal bedroefd zijn, wanneer hij van de reis terug komt, omdat hij zijne Aleide niet meer vindt, want hij bemint mij, Nicolette, gelijk een vader alleen beminnen kan. Maar het is, die booze vrouw, die ik mama moet noemen, die hem misleidt over mijnen toestand, en mij van hem verwijderd houdt. Beiden zijn voor hun plezier naar Zwitserland. »

« Gij sterft! » antwoordde Nicolette, « gij begint eerst te leven; maar gij laat den dood zinken, als ware er geen genezing mogelijk. »

« Ik zal hem niet wederzien, » sprak de rijke wees, zonder op de bemerking der vinding te letten; « hij komt eerst binnen een maand terug. En waarom zou ik instellen u het geschenk te geven, » ging Aleide voort: « het akeleige oogenblik is misschien zoo verwijderd niet meer. »

Bij deze woorden had zij het doosje ontsloten, en nu lichte Nicolette eenen krans echte bloedkoralen toe. « Dien zult gij dragen tot mijne gedachtenis, » zeide zij, en daarop vielen de twee jonge meisjes in elkanders armen.

De komst van Bettemie met Gabrielle en Augusta brak de omhelzing af. De andere kostscholieren hadden hare koffers uitgepakt; en nu stonden zij daar met de geschenken, die voor de vinding waren bestemd.

Die verrassing dwong der kranke eenen glimlach af. De vreugde van hare vriendin was haar geluk, en zij nam zelfs eenige lekkernij uit de fruitmand door Augusta geschenken.

Nicolette vond den volgende nacht geen rusten

slaap. Al haar eigen verdriet was vergeten; zij dacht alleen aan het lijden en de verlatenheid der rijke Aleide. Kranks was het meisje met vakantie gegaan, in de hoop van in het bijzijn van eenen geliefden vader kracht te putten ter herstelling van hare gezondheid, en zij vond hem, naar wien zij reikhalste, afwezig; niet voor één dag, maar voor achtereenvolgende maanden. Had hij zijn kind vergeten? ..

« Neen, dat is onmogelijk, » dacht ze verder, terwijl zij rusteloos omwoelde, zich na eens op de linker- en dan weer op de rechter zijde keerende, om den slaap te zoeken. « Neen, dat is onmogelijk. Hij is haar vader; hij heeft met haar onder een dak gewoond; dat is niet gelijk het met mijne pleegvaders het geval is. Het zal gelijkelijk zij, de schuld der stiefmoeder zijn. »

Des anderen dags bleek het, dat Nicolette zich te vergeefs moeite had gegeven, om voor hare vriendin een plaats in de tweede afdeling der Fransche klasse te verkrijgen. Aleide kon hare kamer niet meer verlaten, en zij smeekte mevrouw Zilverman, haar juffer Zevenster tot gezelschap te geven.

« Is de graaf van Eylar een uwer pleegvaders? » zoo viel de zieke hare vriendin, die dikwijls over dit onderwerp een gesprek aanknoopte, in de rede. « De graaf is een neef van mijne overleden mama. Zijn jongere broeder heet Maurits, een knap van mijne jaren, en die heeft dikwijls bij ons gelogd. Wellicht ontmoet ge dien nog eens op Hardestein bij dominee Bol. Denkt gij niet daar te gaan wonen, nadat uwe opvoeding geëindigd is? »

« Ik zou niet beter verlangen. »

« Welnu, wanneer ge daar eenmaal jonker Maurits mocht ontmoeten, breng hem dan de groeten en het eeuwig vaarwel over de arme Aleide. »

« Wellicht doen wij nog eens te samen een plezierreis naar Hardestein, » zei Nicolette.

« Elk eene begoocheling, » antwoordde de kranke, bitter glimlachend. »

En het was, waarlijk begoocheling; weinige dagen later vloed Aleide's schoone ziel uit haar misvormd omhulsel naar beter oord. De moederloze wees mocht haren vader op aarde niet wederzien.

Langen tijd betreure de arme vinding hare vriendin, die haar in zulken jeugdigen leeftijd zooveel levenslessen had geleerd; die haar getoond had, hoeveel ijden of soms achter een grooten naam en een onschatbaar

fortuin verborgen ligt. Maar het schoonste wat Nicolette van Aleide had geleerd, was zich onderwerpen aan haar lot, en den Schepper dankbaar te zijn, die haar een helderen geest en een sterk lichaamsgeest geschenkt had.

VIJFDE HOOFDSTUK.

Toen Nicolette de eerste maal na het overlijden harer vriendin onder de leerlingen verscheen, werd zij vriendenschappelijk begroet. Een ieder wilde iets van Aleide weten, die zij allen hadden lief gehad, en die zij slechts verwaarloosd hadden, uit hoofde harer zwakte en lastigheid. Haaren zij kunnen vermoeden; dat haar lumen voortkwam uit een wezenlijke krankheid, dan hadden zij het arm schepseltje zeker meer medelijden, meer liefde betoond. Nu echter kwam aan Nicolette een eer toe, waarop geen enkele onder haar aanspraak kon maken, en zelfs de onderwijzers verklaarden, dat juffer Zevenster gelijk een engel des Hemels aan het sterfbed van hare vriendin had gewerkt.

Van dien tijd af behandelde men Nicolette op de kostschool met zekere onderscheiding: Gabrielle, Bettemie en Augusta betoonden haar op verschillende wijzen nog meer hare belangstelling in haar lot; en Augusta was fier, omdat juffer Zevenster haar tot vertrouwen had gekoos. Daarenboven ontving het edelmoedige meisje nog eenen brief van dankbetuiging vergezeld door een prachtig geschenk, van Aleide's vader, als eene herinnering aan de eenige spruit van zijn eerste huwelijk, die zij zulk een belangloze liefde had toegedragen.

Voortaan wijdde de pleegdochter van Mie Lammertz zich met hart en ziel aan de studie. De jonge meisjes, die met haar op de kostschool waren gekomen, liet zij ver achter zich en toen zij dertien jaar telde, was zij, zedelijker wijze beschouwd, geen kind meer.

Ook in het volgende leerjaar ontving zij geen bezoek van hare pleegvaders, iets dat haar zeer bedroefde; want hoewel zij de studio beminde om de studie, dacht zij toch dikwijls, dat hare zeven vaders een groot genoegen zouden vinden in hare vorderingen.

Op het einde van het tweede schooljaar werd zij alweer pijnlijk getroffen. Gabrielle, Bettemie en Augusta verlieten alle drie het geslacht van mevrouw Zilverman. De beide eerste gingen een plaats innemen in het schitterendste gedeelte der samenleving, en de laatste in den stillen burgerkring.

« Wij zullen elkander in Hardestein zien, » zei Bettemie, « wanneer gij op de pastorie verblijft, en ik bij tante van Doortoghe logeer. Hier is intusschen het adres van mijnen oom van Bassen, bij wien ik inwoon; daar moet gij mij schrijven. »